

hogy most már vallják be mindent és akkor megadnak a kincsek és nem történik semmi bajom, sőt a fiatalom ber még arról is biztosított, hogy nyomban elbocsátanak, ha pedig Oroszországban akarok maradni, még állást is tudnak szerezni a „Sovkino”-nál a szovjet állami moszkófénykép-gyáránál. Természetesen én még erre se voltam hajlandó aláírni a jegyzőkönyvet, amelyben beismerem, hogy angol kém vagyok, mire a fiatalember borzasztó haragra gyulladt és kijelentette, hogy napjaink még vannak szívalva.

Néhány napig békében hagytak eszűt, de egy éjszaka egyszerre csak arra ébredtem, hogy ismét cellában állnak a Cseka emberei és egy szál fingben erőszakkal kihúztak az ágyból. Szuronyalék hegyével kényszerítették arra, hogy az udvarra menjek. Ott a falhoz állították és rövidesen felsorakozott a cseka embereinek egy osztaga, akik tüzelésre emelték a fegyvert felém. A fiatal vizsgálóbíró ott állott mellettük, gúnyosan vigyorgott és kezét dörzsölte. Szerencsére ezek a borzasztó pillanatok nem tartottak sokáig, mert elvezettek az eszméletemet és ésszerűságot a fal tövében.

További hosszas szenvedések után végre bíróság elé állították és tíz évi kényszermunkára ítélték, de leg-nagyobb meglepetésemre most már nem azzal vádolták, hogy angol kém vagyok, hanem mint ellenforradalmár a rótták ki a súlyos büntetést, amit tekintettel a szibériai viszonyokra, ahol büntetésemre is kellett volna ülnöm, egyértelmű, sőt talán még több is volt a halálbüntetésnél. Szerencsémre az osztrák kormány még idejében tudomást szerzett sorsomról, haladékátlanul megindultak a tárgyalások kiszabadításomról.

Heteken át tartott, míg az osztrák kormánynak sikerült végre a szovjetnél szabadonbocsátásomat kivívnia, így azután szörnyű szenvedések után végre átléphettem az orosz határt...

A szovjet „bírósgáinak” és a Cseka munkájáról már sok beszámoló olvashattunk és az oroszországi kincsekről, amelyekkel minden a

ron a kémkedés, vagy az ellenforradalomban való részvétel vádját igyekeznek a legártatlanabb külföldi állampolgárokra rábonyolítani, már ideje is tudtuk, de ennek az elbeszélésnek különös súlyt kölcsönöz az, hogy a berlini

Vorwärts, a német szociáldemokrata párt hivatalos lapja közli a történetet, már pedig a Vorwärts bizonyosan nem könnyelmű mende-mondák után indul, hanem maga is meggyőződött közlés előtt az adatok valódiságáról.

Szépen sikerült a windsori zászlószentelési ünnepség

Augusztus 19-én folyt le a windsori zászlószentelési ünnepség és Keltakana egyezmény minden tájáról összegyűlt magyarság képviseltette magát a lélekemelő ünnepségen.

Délután két órakor a városkőz e lötti főtéren gyülekezett az ünnepi sokaság. Innen a Windsor és Kérnyéke Magyar Egyület vezetésével a Quillette Avenue, valamint a Wyandotte, Langlois és Ottawa utcákon keresztül a Sacred Heart r. k. templomhoz vonult.

Három órakor felhangzott a templom előtti téren a magyar és az angol himnusz, melyet a zászló felszentelése követett a templomban. Ezután Kemény Dániel, majd Magyar Mártonné, mint zászlóanya tartott beszédet, angol nyelven viszont Cecil Jackson, Windsor polgármestere, valamint Edmond G. Odett, parlamenti képviselő szölközött az ünnepi közönséghez. Dr. Molnár Jenő, a Kanadai Magyar Szövetség windsori osztagjának elnöke tartott nagyhatású szölközletet.

Az ünnepi műsor szebbnél szebb számai következtek ezután. Balogh Szendrő Eugene Janiss-el énekelt néhány kedves dalt Albert Dion zongorakísérete mellett. Majd dr. Molnár Jenőné művészi kísérettel a detriti Magyar Ifjúsági Énekhar adott elő egy alkalmi dalt Beke Pál avatott vezetésével.

Délután öt órakor volt a helybeli és vidéki egyházak és egyletek kiküldöttének üdvözlése és a vezető személyiségek ünnepélyes fogadtatása. Este 1/29-kor diszvacorán vett részt a közönség, melyen a megnyitót be-

szédet Magyar Márton, az egyület elnöke tartotta, a pohárköszöntők sorát pedig Prattinger Ferenc szerkesztő nyitotta meg.

Vacsora után a közönség Dezső József, „Székelykasz” című vígjátékában gyönyörködött, melynek szereplői egy töl egyik nagyszerűen álltak, meg helyüket. Szereplők: Sziklai Péter ny. ezredes, Dancs György, Klára, neje Tóth Mariaka, Pirokka Harakály Teréz, Feri Vilmos József, Kenessy Ilona Vilmos Józsefné, Fehér Gabi Tóth István, Gábor bácsi, kertész Schiller András, Juci, unokája Magyar Julianna, Rendező: Dancs György, sugó: Györfy Lajos.

A jólelkű előadás után a Kármendi nővérek hegedű és zongoraszámokkal szórakoztatták a hallgatókat, majd Körmendi Margit énekelt és Erik Antal hegedült. Dr. Molnár Jenőné művészi zongorakísérete mellett Wannenmacher János cselló szólója után a zászlószentelési jelmondatok kiértekezésében bevették a zászlórudba és a feledhetetlen ünnepség ezzel véget is ért.

KEMÉNY DÁNIEL
együleti titkár

Eltemették Braczkó Dezsőt

Mint azt mult számunkban megírtuk Braczkó Dezső honfitársunk augusztus 12-én fürdőszobában a winnipeg-i tóba fullt. Holtestét napokig nem találták meg, míg végül is az elmúlt pénteken kivette a víz. Temetése szombaton délután folyt le a winnipeg-i magyarság, egyezményteljes részvételével. A St. Mary's temetőben elsőnek Schebeck István, winnipeg-i m. kir. konzul bucsuztatta el a halottat megható szavakkal, majd Henter Sándor a W.M.B.S.E. nevében, utána Istvánffy Miklós a Magyar Szövetség, végül Hanz János a W. St. I. B. S. E. és a Reich szörmegvár alkalmazottai, mint Braczkó Dezső munkatársai nevében emlékeztek meg az elhunytól.

A sok koszorú között ott láttuk Bayer Bóla, Salavecz Ferenc, Luisie Schultz, Faluba nővérek, Reitz, Trián, Obercián, Földi Kötles, Péter András, Reich szörmegvár alkalmazottai, E. Rutland és a Kanadai Magyar Újság koszorúját.

A winnipeg-i magyarság, mint egy ember sietett a szerencsétlenül járt

ALDINA, SASK.

Augusztus 5-én, vasárnap szép nyári nap volt, tehát a baptista gyülekezet elhatározta, hogy új híveiket megkeresztelik, az itteni Royal tóban.

Össze is gyűltek szép számban mindenféle másvallásúak is, mert mindenki szerette volna már látni, hogy megy a baptista keresztelés.

Délután 2 órakor összegyűlve az imaházról, indultak 9 új, 4 férfi és 5 nőt megkeresztelni. Megindult a motort autón, kocsin és baggin, ezen fogatokat a baptista gyülekezet állított elő, a keresztelést egy angol prédikátor végezte. Hazafelé indulva azonban szörnyű baleset történt.

Szűcs János honfitársunk fiának, Szűcs Lászlónak a bal karja eltört. A baggit ugyanis, melyre felültek egy fia hajtották. A ló megijedt és felakarta britani a baggit. Szűcs László azonban attól való félelmében, hogy a baggi felfordul, leugrott, de oly szerencsétlenül, hogy bal karja eltört. Főbírá István honfitársunk azonnal doktorhoz vitte Lászlót, a rögtön bekötözve hozták a szűcs háza.

Szűcs István honfitársunknak sajnos most már két fia beteg, a másik Szűcs József, akit megoperáltak Saskatoonban a St. Paul kórházban. Ott volt több, mint hat hónapig, s csak szeptember 1-én fog haza jönni.

BIRÓ JÁNOS, a gazdálkát megverte.

honfitársunk özvegyének segítségére a nehéz napokban és különösen, Bayer Bóla, Páncsai László, Istvánffy Miklós, Salavecz Ferenc jártak elől nekkel együtt jó példával.

Mindenki igaz fájdalommal búcsúzott el a halottól, mert hiszen benne egy igen értékes tagját veszítette el a winnipeg-i magyarság és nemcsak munkatársai és barátai fogják emléket kegyelettel őrizni, hanem mindazok, akikkel a magyar népdalt megismertette a rádió.

Hétfőn reggel 8 órakor a szerencsétlen halálát kimut Braczkó Dezső lelke nyugalmáért ünnepélyes Requiemet tartott Sós István plébános az Immaculate Conception plébánia templomban, melyen jelen voltak az elhunyt özvegye és ismerősei.

Braczkó Dezsőné ezután mondott köszönetet mindazoknak, akik segítségükkel és együttműködésükkel a gyászátalták mély gyászban.

Radics halálának árnyéka ráborult Jugoszláviára

Radics Istvánnak, az elhunyt horvát vezérnek a hűlt tetemét kétszáz ezer ember kísérette ki utolsó útjára a temetőbe, ahol a holttestet abba a kriptába helyezték el, amelyben Radics Pál és az elhunyt horvát vezérnek a szerb parlamentben meggyilkolt másik híve alussza örök álmát. Hárman fekszenek tehát már ebben a kriptában a szerb hatalmi mámor horvát áldozatai és az egész országban meg vannak győződve arról, hogy ennek a három embernek a sírjából fog kinőni a horvát nép szabadsága és függetlensége a szerbektől, ami egyuttal a hármak királyság összeomlását is jelenti.

Már napokkal a temetés előtt kezdődött meg a népvándorlás Zágrábba. Lovon és szekereken valamint gyalog jöttek Radics hívei Horvátország legelrejtettebb zugából, hogy jelen legyenek a vezér temetésén. A temetés napján kétszáz ezer ember gyűlt össze a horvát fővárosban és 200,000 ember vonult végig a zágrábi utcákon a gyászmenetben.

Egész Horvátországban mély gyász uralkodik. A gyász most a legerősebb és ezért van az, hogy az országban most aránylagos nyugalom van, legalább is külsőleg.

A horvát párt vezetőségét Matics vette át a vezér elcsátása után. Matics mondott gyászbeszédet Radics vatalánál és beszédében főleg azt hangsúlyozta, hogy hiszi és reméli, miszerint a vezér martirialása nem volt hiábavaló, mert a halála meg fogja alkotni a nagy, egységes földmíves pártot, amely felveheti a küzdelmet az elnyomók ellen.

Nyilvánvaló, hogy az elnyomók alatt a szerbeket értette a horvátok új vezére, aki éppen olyan lelkes híve a horvát függetlenségnek, mint amilyen Radics volt, az elhunyt vezér.

Pribicevics, a párt másik vezetőalakja is mondott gyászbeszédet a ravatal fölött, amelyet több, mint 300 koszorú fűdött be.

A koszorúk között volt a szerb királyé is, ezzel a felirattal:

„Radics Istvánnak — II. Sándor”.

Am a horvátokat nem nagyon hatotta meg ez a koszorú. Sokkal nagyobb hatást váltott ki a tömegből a horvát pártnak a a koszorúja, amely egy revolvergolyó is volt. Az a golyó, amelyet Radics mellébe lőtt a szerb képviselő és amely a vezér halálát okozta. A horvát nemzet színekkel volt ékesítve ez a koszorú.

A temetési menet csöndjét és nyugalmát csak egy kisebb baleset zavarta meg. Egy tribün bedőlött és néhányan megsebesültek.

Radicsot eltemették tehát és a szerb válság még nagyobb lett. Biztosan nem lehet tudni, hogy mikor kerül kenyértörésre a dolog, de mindenki meg van győződve arról, hogy nagyon hamarosan.

VERES TUNTEZÉSEK ZÁGRÁBBAN

A horvát fővárosban Radics utódjának megválasztására összegyűlt tömegek körében olyan óriási volt az elkeseredés a szerbek ellen, hogy a tömegnek egy része megrohanta a szerbeket az utcákon, a szerb lapokat árusító üzleteket szétrombolta és

BIZTOS PÉNZÁTUTALÁSOK MAGYARORSZÁGBA

A Kanadai Királyi Bank (The Royal Bank of Canada) bármelyik fiókja útján küldhet pénzt Magyarországon lakó rokonainak és ismerőseinek.

A Bank átutalásokat eszközöl úgy dollár, mint pengő pénzben a Magyar Pénzügyi Szindikátuson keresztül, mely a magyarországi pénzügyintézetnek a Kanadai Királyi Bank itteni megbízottja.

Az átutalandó pénzt a címzettnek a legrövidebb idő alatt minden külön díj felszámítása nélkül Magyarországon fizetjük ki.

A KANADAI KIRÁLYI BANK
The Royal Bank
of Canada

szálatni egy királyi dekrétummal és kikiáltják az új választásokat, ahogy azt a horvátok követelték.

Az olaszok nagy örömmel fogadták a nettunoi szerződés ratifikálását, hirtét dacára annak, hogy azt csak a csonka parlament szavazta meg. A szerződés, mint ismeretes, feljogosítja az olaszokat arra, hogy a dalmát-partokon harminc mérföldnyire a tengerfől birtokot vásárolhassanak.

ARATÁSRÁ

IRTA: TURCHANYI ISTVÁN

Már dől a kalász, verejték bére...
Fizet a föld, a vérrel öntözött,
Mert a verejték: a munka vére.

A magyar rónán friss dal zengedez,
Vidáman szárnnyal, ring a rőt pipacs
S a szemek egén öröm lengedez,

Mert könnyű felhő rózsás kék eget
S érzi most minden görnyedt magyar
Uj ezredévre gyűjt életet...

Oh, áldott ez a kalásztörő föld,
Tettekbe érő örök rejtke,
Mely győzött szívbe új bizalmat önt!

Essett testünket, hogy tépl, válja
E nagy világnak minden nemzete,
S ahány holló, mind hullásunk várja.

S ha kereszt alatt hitünk összetörve,
Nyitva a sir és dicstelen kell buknunk
Csak leborulunk az anyai földre...
Es uj erővel ismét talpra ugunk...

FELHÍVÁS

Fring Péter honfitársunk elvesztett utlevélét átveheti a Winnipeg Central Police Court Rupert streeti irodájában.

BÉKEVÁR, Sask.

A kipling mozgószínházban e hó 24 és 25-én adják elő a „Shepherd of the Hills” filmet, melynek regényét legalább tíz millió ember olvasta. Amerikában. A leghíresebb mozgószínházak játszik a főszerepeket. Ne mulassza el megnézni ezt a gyönyörű filmalkotást.

Minden alkalommal, mikor tisztáz és jóízű roszpálínkat akar inni, válassza a SEAGRAM'S 83-ast. A leg-
regibb recept szerint készítve, érett és jó zamatu. Tölgyfa hordóban van.

Legjobb roszpálínka Kanadában Kormány-
pecsét bizonyítja.

SEAGRAM'S 83
Rye Whiskey

WHITE STAR LINE
RED STAR LINE

Rendes hajójáratok Montreal és Halifaxon keresztül Európába. Winnipegből induló utasainkat a Törzsség képviselője kicéri. Segítségét nyújtunk európai repülő és hajóúti Kanadába való kihozatalánál. Előre kifizetett hajójegy esetében páratlan gyorsasággal hozatjuk ki hozzátartozóját. Pénzküldés külföldre és pénztérmettel külföldre és felülmúlhatatlan kiszolgálással utazóinkat a legközelebbi postahivatal amerikai dollárakban azonnal kifizeti.

A Kanadába járó hajók közül a White Star gőzösai a legnagyobbak. Kanada és Európa között 60 évet bonyolítjuk le a forgalmat. Európa minden nagyobb városában levő irodánkban anyanyelvű beszélő hivatalnok állnak szolgálatra.

Irjon vagy keressen fel ügynökeinket, kik úgy a hajójegy, mint a pénzküldés felől teljes és díjmentes felvilágosítással szolgálnak.

L. SIKEWYCH, 224 Portage Ave., WINNIPEG.
I. BELIVAN, Canada Bldg., SASKATOON.
GEO. J. DROBEY, 10275-101 St., EDMONTON.

RED STAR LINE

FELSZERELT RAKTÁRUNKBAN
ÚJ ÉS HASZNÁLT
ZONGORÁK
HARMONIUMOK
KAPHATÓK

ÁRAK 50 DOLLÁRTÓL KEZDŐDNEK.
Könnyű fizetést feltételek 5 dollár havonta.

Phonographok, Trombiták,
Rádiók, Gitárok,
Hegedűk, Kották

WINNIPEG PIANO CO.